

U V O D

“ Istorija računovodstva je stara koliko i sama civilizacija. Računovodstvo predstavlja jednu od najznačajnijih profesija u ekonomiji i poslovanju. Njegov razvoj bio je uslovljen razvojem privrede, sa jedne strane, i pojavom novca kao mjerila vrijednosti i platežnog sredstva, sa druge strane. Sve dok su proizvodne snage bile na nivou razvoja prirodne proizvodnje, proizvodnje robe za samog proizvođača, nije se osjećala potreba za računovodstvenom evidencijom. Ukoliko je tada i vršena razmjena, ona je obavljana putem trampe, roba jedne upotrebne vrijednosti razmjenjivala se za robu druge upotrebne vrijednosti, u istom momentu, zbog čega nisu ni nastajali dužničko-povjerilački odnosi i nije ni bilo potrebno evidentirati takvu razmjenu. Međutim, kada je razvoj proizvodnih snaga omogućio proizvodnju i za tržište, došlo je i do razvoja trgovine. Tada počinje da se osjeća potreba za evidencijom, jer treba znati ko kome i koliko duguje, odnosno ko, koliko i od koga potražuje, sa jedne strane, i kolika je zarada trgovca, sa druge strane.”¹

Osnovni i najvažniji zadatak knjigovodstva jeste da prati promjene u imovini preduzeća i da povremeno utvrđuje stanje imovine i rezultat poslovanja. Ako stanje imovine jednog preduzeća iskažemo u vidu pregleda, dobijamo bilans stanja.

Preduzeće je osnovna jedinica privrednog sistema. Ono je dio šireg tržišnog okruženja.² Uspješnost poslovanja preduzeća ogleda se u ostvarenoj veličini profita u odnosu na angažovani kapital. “Preduzeće se posmatra, s jedne strane, kao ekonomska cjelina koja djeluje na tržištu kao ekonomski subject, i s druge strane, kao ljudska organizacija sa svojom strukturom funkcija ili uloga, interesa, vlasti ili moći”.³

Problem, predmet i cilj istraživanja

Finansijski izvještaji sadrže informacije koje su nastale u računovodstvu i koriste kada se želi analizirati poslovanje nekog preduzeća jer je neophodna informacijska podloga. Kako bi korisnici bili informisani potrebno im je prezentovati sve relevantne i pouzdane računovodstvene informacije u obliku koji je njima razumljiv. Sve te informacije su sadržane u finansijskim izvještajima. U osnovne finansijske izvještaje ubrajaju se: bilansi, izvještaji o novčanom toku i sl.

Da bi pravna osoba obavljala svoju djelatnost, potrebno je da posjeduje određenu imovinu. Ukoliko se želi donijeti ocjena o poslovanju poduzeća, njegovoj uspješnosti, te položaju preduzeća na tržištu, potrebno je provesti finansijsku analizu preduzeća. Informacije o finansijskoj strukturi preduzeća su od interesa pri donošenju odluka o daljem zaduženju preduzeća, o raspodjeli dobitka i za procjenu sigurnosti uloženog kapitala. Poslovanje preduzeća se najbolje može prikazati pomoću osnovnih finansijskih izvještaja kao što su bilans stanja.

¹ <http://studenti.rs/skripte/ekonomija/analiza-finansijskih-izvjestaja> (12.09.2014)

² Žager, K., Mamić, S., Sever, I., (2008), *Analiza finansijskih izvještaja*, Zagreb: Ekonomski fakultet, str. 12.

³ Gorupić, D., (1990), *Preduzeće, nastanak i razvoj preduzetništva i preduzeća*, Zagreb: Informator, str. 21.

Predmet istraživanja

Izborom i formulisanjem teme rada, određen je predmet istraživanja. Predmet istraživanja diplomskog rada jeste analiza bilansa stanja. Kako bi se finansijska analiza uspješno provela potrebno je teorijski obraditi bilans stanja, te metode analize finansijskih izvještaja. U tom smislu, nakon teorijske razrade bilansa stanja, pristupilo bi istraživanju odnosno finansijskoj analizi poslovanja proizvodnog preduzeća "Armako" uz pomoć analize trenda (horizontalna i vertikalna metoda), te analize putem pokazatelja (likvidnosti, efikasnosti, profitabilnosti).

Cilj istraživanja

Polazeći od definicije i predmeta, cilj našeg istraživanja je utvrditi finansijsko stanje preduzeća Armako d.o.o. i njegovu uspješnost poslovanja. Analizom finansijskih pokazatelja doći ćemo do saznanja o finansijskom položaju proizvodnog preduzeća Armako d.o.o.

Metode istraživanja

Metodološki okvir istraživanja izgradili smo prema prirodi predmeta diplomskog rada. Prilikom izrade rada bit će korištene brojne naučno – istraživačke metode u skladu sa predmetom istraživanja:

1. metoda deskripcije, odnosno opisivanja na osnovu prikupljenih podataka i literature,
2. metoda analize, i to informacija i podataka prikupljenih tokom pisanja ovog rada,
3. metoda sinteze, kako podataka prikupljenih od preduzeća Armako d.o.o. tako i drugih informacija do kojih se došlo tokom izrade diplomskog rada.

Navedene metode korištene su uporedo i selektivno, neka više, neka manje, ali su u suštini značajno doprinijele uspješnosti istraživanja.

Generalna hipoteza

Generalna hipoteza ima značaj svakom istraživanju, budući da upravo ona usmjerava sam tok istraživanja. Za ovo konkretno istraživanje, generalna hipoteza mogla bi da glasi:

Analiza finansijskog položaja i uspješnosti predstavlja osnovni element utvrđivanja ukupne poslovne pozicije preduzeća na tržištu i okosnicu strategije na kojoj će počivati njegovi dalji razvoj.

„Opstanak, rast i razvoj društva, a samim tim i mogućnost finansiranja društva, određeni su prije svega finansijskim ugledom koje ono uživa, kao i njegovim finansijskim položajem. Finansijski ugled preduzeća i njegov finansijski položaj su međusobno uslovljeni i tijesno povezani. Bez dobrog finansijskog položaja, svakako da nema dobrog finansijskog ugleda preduzeća. Od finansijskog ugleda, ili šire rečeno njegovog boniteta, zavisiće mogućnost akcionarskog društva da pribavi izvore finansiranja za svoju tekuću i razvojnu aktivnost.“⁴

---

⁴ <http://student.i.rs/?p=33325> (18.09.2014)